

Kerti hírmondó

ingyenes kertészeti hírlevél

2019/5. szám

Ősszel is aktívan

A paprika kártevői

Mit kell tudni a körtéről?

Szeressük a füveket!

Gyomirtási praktikák

Dicophar®

Gyomirtó permetező szer kultúrgyeprre

Folyékony vízzeloldható
koncentrátum (SL)

MEGVÁSÁROLHATÓ:

0,1 és 0,5 L-es kiszerelésben

AKTUÁLIS

1

Felkészülés a télre

Nyár végére alábbhagy a lelkesedés, sokszor kevesebb figyelmet fordítunk a kertünkre, mint amennyire szükséges lenne. Pedig a gondos őszi munkálatokkal megalapozhatunk a tavaszi szezonnak.

HA MÁR BEÉRTEK zöldségeink és gyümölcsjeink, és várhatóan nem hoznak több termést, szedjük le azokat, mert ha a növényen maradnak, segítünk az esetleges kártevőknek a tél átvészelésében.

NE FELEDKEZZÜNK MEG a gyomok kiszedéséről sem, mert a belőlük kipergő magok jövőre újra kikelhetnek. Az összegyűlt növényi hulladékot rakjuk a komposztáló ládába és öntözzük be alaposan. Erre azért van szükség, mert az öntözés elősegíti a bomlási folyamatokat, gyorsítja a komposztképződést.

Kertünk azon részeit, amit nem kívánunk téli zöldségekkel beültetni, ha tehetjük, szerves trágyával terítsük és forgassuk a talajba. A szerves trágya javítja a talaj szerkezetét, pótolja a humusztartalmát és tápanyag-utánpótlást biztosít.

A TÉL BEÁLLTA ELŐTT feltétlenül ürítsük ki víztároló edényeinket, mert a téli fagyok károsítják azokat, valamint úgy helyezzük el, hogy ne

Kerti tipp

A szerves trágya ne tartalmazzon diófalevelet, ugyanis a diófalevéiben növekedést gátló hormon van, ami nem kívánatos a kertben.

kerüljön beléjük téli csapadék. A kertben használt szerszámainkat takarítsuk le, ne rakjuk el sárosan, piszkosan, mert tavasszal nehezebb lesz megtisztítani, valamint korrodálódhatnak. Javasoljuk továbbá a fém részek átkenesését ásványi olajjal. A szerszámok fanyelét lenolajjal ápolhatjuk.

Ne hagyjuk kint a kertben használt karókat sem. Ezeket szedjük össze, válogassuk át, és a jó minőségűeket rakjuk száraz tárolóhelyre. A koronokról szedjük le a rászáradt növényzetet és takarítsuk le.

Ezen feladatok elvégzésével felkészültünk a télre és további munkánk csak a tavasz beköszönésével lesz.

Schlichthuber Márton

Időszakosan megjelenő, országosan terjesztett, ingyenes mezőgazdasági és kertészeti hírlével. • Kiadó: Press Code Kft. • Postacím: 1330 Budapest, Pf. 26 • Felelős szerkesztő: Gippert Bea • Lapszámunk szaknácsadói: Epres György, Dr. Lammel Kálmánné, Dr. Némethy Zsuzsanna, Zsigó György • Szerkesztőségi telefon: (+36) 1 380 92 61 • E-mail: kertihirmondo@upcmail.hu • Irodavezető/hírdetésfelvétel: Szentirmay Andrea (+36) 30 297 64 88 • Tervezőszerkesztő: Fekete Edit • Fotó: Puskás Böbe • Nyomda: Ipress Center Hungary Kft. • Terjesztés: mezőgazdasági és kertészeti szakboltok, gazdaboltok

Őszi vetésű zöldségfélék

Az ős beköszöntével a legtöbb népszerű zöldségfaj tenyészidőszaka is lassan véget ér, ez azonban nem jelenti azt, hogy a kert (és a kertész) pihenhet. Szeptemberben ugyanis még bőven van időnk az őszi vetésű fajok termesztésére, illetve a jövő év előkészítésére.

Azok az ágyások, ahol egész évben természetünk például hagymát, uborkát, burgonyát vagy rövidebb tenyészidejű káposztaféléket, paradicsomot vagy paprikát, úgynevezett másodvetéssel még egyszer hasznosíthatók az ideai tenyészidőszakban. Az őszi vetésnek két célja lehet. A rövid tenyészidejű fajok, fajták használatával még az adott évben kerülhet le termés az ágyásokról, míg az átteleltetett vagy tél alá vetett növényekkel a következő év legkorábban betakarítható zöldségeit biztosítjuk.

MÁSODVETÉSBEN TERMESZTHETŐ FAJOK
Ahogy a neve is mutatja, a hónapos retek rövid tenyészidejű növény, 4-6 hét alatt szedhető is, így ideális az őszi termesztéshez. A meglazított talajú ágyásokba augusztus végétől szeptember közepéig vessük el a magokat egymástól 5-6 cm-re. A kora őszi fagyok (egészen körülbelül -5 °C-ig) sem szoktak kárt okozni a növényeknek.

A hosszú, enyhé őszt kedvez a levélzöldségek is. Friss zöldet biztosít a mindössze 6 hét alatt szedésre kész madársaláta. A magokat elegendő 1-2 cm mélyre vetni. Mivel a növény nem fejleszt fejet, tulajdonképpen bármikor szedhető a kis levelcsokrok. A pár fokos fagy sem tesz benne kárt,

így egy laza takarással még az ágyásban is telelhetnek a növények, így több hónapon át szedhető a friss zöld a kertből.

A spenót és a sóska is eredményesen termeszthető másodvetésben. A magokat bármely szabad ágyásba kezdetjük vetni szeptemberben, 3-4 cm mélységben, 20 cm-es sortávolsággal. Korai vetés és hosszú, enyhé őszi időjárás mellett folyamatosan szedhetők a levelek, de takarással akár át is teleltethetők a tövek.

A fejes saláta áttelelő, tavasszal szedhető fajok sorába tartozó levélzöldség. Augusztus végén, szeptember elején érdemes megpróbálkozni termesztésével, amely kora tavasszal, friss zöld leveleivel az ébredező kert díszé. A palántákat augusztus végén, szeptember elején kezdjük el nevelni, így a 3-4 leveles növények október elején kerülhetnek az ágyásba.

A begyökeresedett növények károsodás nélkül átvészelik az enyhébb fagyokat, de nagyobb hidegben jobb inkább betakarni a fejet szalmával, komposzttal vagy egyéb növényi maradvánnyal.

Az egyik jellegzetes őszi vetésű zöldségnövényünk a fokhagyma, amely azonban csak a következő évben válik betakaríthatóvá. A szeptember végi, október eleji telepítéshez célszerű egy, a kert szélén fekvő ágyást kiszemelni, mert így az áttelelő kultúra nem fogja akadályozni az őszi talajmunkákat, nem kell „kerülgetni” ásáskor,

Kerti tipp

A saláta következő évben korán, még a fák lombfakadása előtt le fog kerülni a területéről, ezért nyugodtan ültethetjük akár a gyümölcsfák alá, köré is, 15 cm-es tő- és 30 cm-es sortávolsággal.

Jó tudni!

Gyökérzöldségek esetében vetés előtt érdemes beöntözni a vetőárazdát, mert a magok csírázása a magas illóolaj-tartalmuk miatt lassú, vontatott, és a megfelelő nedvességtartalom elengedhetetlen a sikeres termesztéshez.

trágyázáskor. A fokhagyma őszi telepítése ráadásul igen könnyen megoldható, mindössze fel kell ásní és el kell gereblyézni az ágyást. Trágya kijuttatására nincs is szükség, sőt, a növény kifejezetten nem szereti a frissen trágyázott talajt. Az egészséges, átválogatott gerezdeket 4-5 cm mélységben, 10 cm-es tő- és 20-25 cm-es sortávolságban helyezük a talajba. Még ősszel gyökeret fejleszt, kora tavasszal pedig a lombja is megjelenik.

A GYÖKÉRZÖLDSÉGEK is a hidegtűrő fajok sorába tartoznak, így alkalmasak az áttelelő termesztésre. A sárgarépa és a petrezselyem a mélyen felásott, de nem frissen trágyázott talajba 2-3 cm mélyre, 5 cm-es tő- és 20-30 cm-es sortávolságban vethető.

Ezek a zöldségfajok jellemzően még az egyre kevésbé kiszámítható időjárási viszonyok mellett is biztonsággal termesztethetők. A siker érdekében azonban az ápolási munkák közül kettőre, az öntözésre és a gyomirtásra különös gondot fordítsunk. Enyhébb, csapadékmentes őszi szomszámolni kell vele, hogy a kelő állományokat többször, de kisebb vízmennyiséggel esetleg öntözni kell majd. Erre az áttelelő állományokban tavasszal is szükség lehet, amennyiben a tél kevés csapadékot hozott és a tavasz is aszályosan indul. A gyomokat is távolítsuk el, főleg a fejlődő gyökérzöldségek közül.

A nyár végén, őszt elején megüresedő ágyásokat bátran hasznosítsuk és próbálkozzunk akár a rövid tenyészidejű zöldségfajok másodvetésével, akár a hosszabb tenyészidejű, hidegtűrő növények tél alá vetésével, hogy minél több friss, saját kertünkben származó termés kerülhessen az asztalunkra.

dr. Szabó Anna

Teldor® 500 SC

Gombaölő permetezőszer

- Nagyon rövid várakozási idő
- Kivételesen hosszú hatás-tartamú gombaölő szer a szürkerothadásos és monília termésothadás ellen

- Csonthéjasok
- Szőlő
- Szamóca
- Málna
- Paradicsom
- Uborka
- Saláta

A paprika kártevői

Előző lapszámunkban a paprika betegségeit tekintettük át, ezúttal a kártevőit vesszük sorra. A paprika növényeknek számos kártevőjét ismerjük, egyik sem csak a paprikát fertőzi, hanem sok tápnövényű, ún. polifág kártevő. Jellemzően a paprikán kívül más zöldségféléken, elsősorban hajtattott állományban szoktak felszaporodni.

LEVÉLTETVEK A paprika növényeken megjelenésükre már áprilistól lehet számítani. A zöld őszibarack-, az uborka- és a burgonya-levéltetvek gyakoriak rajta. A levéltetvek telepei foltokban jelennek meg. A szárnyas (terjesztő) nemzedéket hamar követi a szárnyatlan levéltetű nemzedékek sora. Szívásukkal a levelek torzulását okozzák. A levéltetvek a fiatal hajtásvégeket, a zsenge részeit részesítik előnyben, ott jelennek meg először, ott kell keresni. Jelenlétük, károsításuk végigkíséri a termesztési folyamatot. Évente sok nemzedékük fejlődik ki, egy-egy új nemzedék kialakulását a hőmérséklet határozza meg: a melegebb nyári hónapokban sokkal rövidebb idő (hetek) alatt megtörténik, mint hűvösebb, fűtött körülmények között. A növényt károsító, gyengülést okozó hatásuk mellett fontos a vírusterjesztő szerepük. A beteg, már vírussal fertőzött növény nedvét kiszívják, majd vagy a szipókájukra ragadt vírusrészekkel vagy a fertőzött nedvvel továbbadják azt.

Zöld őszibarack-levéltetű

A levéltetveket vonzza a sárga szín, a sárguló töveket, sárguló hajtásvégeket hamar megtalálják. A sárga színhez való vonzódásukat a ragados sárga színcsapdák használják ki: a színcsapdák – állományba függesztve – jelzik a számunkra még nem észlelhető levéltetvek jelenlétét, és a kémiai védekezés előkészítését. A csúcsi levelek közelében ajánlott kihelyezni. A sárga színű csapdák egyben a liszteskék megfigyelésére is alkalmas. Levéltetvek ellen akkor kell védekezni, amikor azok frissen települtek még csak be, és még foltokban vannak jelen, a levelek zsigorodása előtti állapotban. Ekkor még a kontakt hatású rovarölő szerekkel is hatékonyan irthatók (Cyperkill 25 EC, Full 5 CS, Karate 2,5 WG, Sumi alfa, Vektafid A (R)) feltéve, ha a levelek hátoldalát is éri a permetlé. Elkésztett permetezésnél, amikor már a levelek torzultak, gyakran sodródhatnak, csak a felszívódó rovarölő szerek (Mospilan, Spilan) hatásosak. A felszívódó Teppeki és Pirimor speciális levéltetűirtó szerek alkalmazásával kevésbé háborítjuk a paprikán élő egyéb rovarokat (ráadásul a Teppeki a méhekre sem veszélyes).

LISZTESKÉK Paprikán az üvegházi molytetű és a dohány liszteske is előfordulhat. Életmódjuk, megjelenésük, kártételük hasonló. Fehér, 1-2 mm nagyságú apró lepkék – a levelek hirtelen mozgására – csoportosan felrebbennek, majd újból visszahúzódnak eredeti helyükre. Négy lárvá alak (nympha) után lárvabölcsőt készítenek, erre a fejlődési alakjukra nem hatnak a rovarölő szerek. Széttérjedésükben fontos szerepet játszik a fertőzött és szabadba kiültetett szaporítóanyag (palánta), a táblán pedig az eső széláram segíti terjedésüket. A levelek hátoldalán telepednek meg a molytetvek, ott alkotják a lárvák a levélhez szorosan tapadó telepeiket. Liszteskék jelenlétére a levelek színén sárguló szabálytalan foltok, mézharmat és korompenész bevonat hívja fel a figyelmet. Szívásaikkal legyengítik a növényt és vírusokat is terjesztenek. Sok nemzedékük fejlődik egy vegetációs időszak alatt, nemzedékeik

Üvegházi molytetű (Miroslav Deml, 2010)

összefolynak. Zárt légtérben nevelt paprikáknál az Eretmocerus eremicus és az Encarsia formosa fürkészarazsak betelepítésével biztosítják az állomány liszteskementességét. A repülő alakok elleni permetezés hatékonyságát csökkenti az első permetcseppek hatására elszálló lepkék nagy száma. Hamar kialakul az alkalmazott rovarölő szerekkel szembeni rezisztenciájuk, ezért a szereket váltogatni, rotálni kell. Hajtattott, zárt termesztőberendezésben nevelt paprikánál a ragadozó rovarok mellett az Admiral, míg szabadföldi termesztésnél csak a Cyperkill 25 EC és a Vektafid R rovarölő szerek engedélyezettek.

TRIPSZEK Két tripszfaj is fertőzi a paprikát, a nyugati virágotripsz és a dohánytripsz. Nevük félrevezető, hiszen mindkettőnek több száz gazdanövényre ismert, magyar elnevezésük az első növénykultúrára utal, amin azonosították a kártevőt. Apró, 1,5 mm körüli, hosszúkas, sárga vagy barna színű szívó kártevők. A növények leveleit, virágát és terméseit károsítják. A leveleken apró ezüstös foltok, majd a növény növekedésének lassulása, satnyulása jelzik jelenlétüket. A termésen okozott

Gyapottok bagolylepke kártétele fűszerpaprikán

Tripsz kártétele paprika termésen

Nyugati virágotripsz imágó

károsítása a paprika csomája körüli parásodásról ismerhető fel.

Termesztőberendezésben nevelt növényeken elterjedtek, és a mellettük élő gyomokat is fertőzik. Színcsapdákra fogékonyak: a kék és sárga színű ragacsos színcsapda fogja egyedeit. Tényleges kártételénél jelentősebb a vírusvektor szerepe, a paradicsom bronzfoltosság vírus (TSWV) terjesztője. Fertőzött palántával kikerülnek a szabadföldre is, ott felszaporodva az őszi fagyokig károsítanak. A kémiai védekezés nehéz ellenük, mivel két lárvá fejlődési alakjuk nem a növényen, hanem a talajba húzódnak el, így a permetezések azokat nem érik el. A Mospilan, Spilan, Sumi alfa és a Vertimec hatásosak a tripszek ellen. Üvegházakban, fóliasátorban nevelt paprikánál ragadozó atkák és ragadozó poloskák betelepítésével is megoldható a tripszek elleni védelem.

Kerti tipp

A tripszek vizsgálatára a következő módszert ajánljuk: a növényt fehér papír fölé helyezve, néhányszor megütögetve, a növényen tartózkodó tripszek lepotyognak a papírra, ahol azok láthatóvá, megszámlálhatóvá válnak.

GYAPOTTOK BAGOLYLEPKE Ez a bagolylepkefaj is számos növényfajt fertőz a paprika mellett, 3-4 nemzedéke fejlődik ki egy évben, az augusztusi-szeptemberi nemzedékek lárváinak a károsítása jelentős. Lárvái a károsítók, minden növényenél, így a paprikánál is a növények generatív szer-

Jó tudni!

A paprikát fertőző rovarok az állományban található és a természetberendezést övező földszáv gyomnövényeit is fertőzik, azokon is élnek. A permetezés hatékonyságának feltétele, hogy a természetett növények mellett a gyomokat is permetezzük, csak így előzhető meg azok visszatelepülése.

veit, azaz a virágokat és a termést fogyasztják. A paprika termésében élő, és azt belül rágó hernyók tevékenységét a terméshéjon észlelhető kerek lyukak is jelzik. Rejtetten élnek. Amikor már a lárvá berágta magát, megsemmisíteni nem tudjuk. A lárvák behatolását kell megelőzni. A gyapottok bagolylepke rajzásának nyomon követésére szexferomoncsapdák vannak forgalomban. A rajzascúcsot követően néhány nap múlva ajánlott a rovarölő szeres permetezés a lárvák behatolásának megakadályozására. Üvegházban, fóliában történő termesztésénél a Mospilan, Spilan, Runner, szabadföldi termesztésnél Cyperkill 25 EC, Karate 2,5 WG, Full 5 CS, Karate Zeon, Sumi Alfa, Steward30 DF és a Dipel rovarölő szerek engedélyezettek. A rovarölő szerek hatékonyságát befolyásolja a lárvák mérete, kora: minél kisebb, fiatalabb a lárvá, annál gyorsabban és erősebben tudja a szer kifejteni ölü hatását.

dr. Némethy Zsuzsanna

tolásának megakadályozására. Üvegházban, fóliában történő termesztésénél a Mospilan, Spilan, Runner, szabadföldi termesztésnél Cyperkill 25 EC, Karate 2,5 WG, Full 5 CS, Karate Zeon, Sumi Alfa, Steward30 DF és a Dipel rovarölő szerek engedélyezettek. A rovarölő szerek hatékonyságát befolyásolja a lárvák mérete, kora: minél kisebb, fiatalabb a lárvá, annál gyorsabban és erősebben tudja a szer kifejteni ölü hatását.

Mit kell tudni a körtéről?

Az alma, a meggy-cseresznye és a barack mellett a körte is a népszerű gyümölcsök közé tartozik Magyarországon. A körtét a gyümölcsök királynőjének is nevezhetnénk, mivel fája sudár, virága pompás, levelei fényesek, méregzöldek, gyümölcsének íze, illata, zamata sokrétű, kiváló és lédús, vitaminban gazdag.

TERMESZTÉSE Több szaktudást igényel, mint bármely más gyümölcs, mert különösen a téli körték roppant igényesek a természeti körülményekre és a gondozásukra. A kiegyenlített, mérsékelt meleg klímát kedveli. Termőhely szempontjából kedvezőbb számára a csapadékosabb Dunántúl. A kontinentális klímájú Alföldön csak rendszeres öntözéssel lehet eredményesen körtét termelni. A hosszabb tenyészidejű, későn érő fajták igényesebbek, mint a nyári érésűek. A körte nagyon érzékeny a téli hidegre és a kora tavaszi fagyokra. A szél is jelentős kárt tud okozni: a levelek elszakadnak, megbarnulnak, elhalnak, a súlyos gyümölcsök pedig attól sérülnek meg, hogy egymáshoz vagy az ágakhoz ütdnek.

Körtét csak jó talajon érdemes telepíteni, ahol a fa rendszeres vízellátáshoz és bőséges tápanyagellátáshoz jut. Legkedvezőbb számára a meleg, nyirkos, de vízáteresztő talaj.

Többször és bőségesen is pótolni kell a természetes csapadékot, hogy a fák hajtásainak növekedése akkor se mérséklődjön, amikor a gyümölcsök kinevelése sok vizet vesz igénybe. Erősen meszes talajon a gyümölcsök húsa kövecses lesz. Nagy gondot kell fordítani a fák tápanyagellátására is. Már az ültető gödröt jól el kell látni a szükséges tápanyagokkal, a későbbi időszakban a foszfor-műtrágyák a megtermékenyülést és a gyümölcskötődést, a káliumműtrágyák pedig a gyümölcs cukortartalmának kialakulását segítik elő.

Jó tudni!

Az emberiség legalább 3000 éve ismeri, természeti. Eurázsia partvidéki és enyhe éghajlatú területein honos, Nyugat-Európától Észak-Afrikáig és Ázsiáig bezárólag. Homérosz a körtét az istenek ajándékának nevezi. Theophrastos (l. e. 370–286) pedig már különbséget tesz a vad- és a termesztett körte közt és tudja, hogy a nemeket csak oltással lehet szaporítani. A magyar körtetermesztésről a középkorból vannak írásos emlékek. Gyűjtik a vackort az erdőkben, és természetik a körtét a kertekben.

A körtét vad- vagy birsalanyra szemzik. A vad-alanyú csemetékből közepes törzsű fákat tudunk nevelni, melyek az 5. évben fordulnak termőre. Manapság birsalanyra szennett 2-3. évben termő törpefákat, sövényeket, termőkaros és karcsú orsófákat alakítanak ki. Törekedni kell arra, hogy a körték tagasan álljanak, ezért a törpefákat legalább egymástól kb. 4 méterre, a vadalanyon álló csemetéket 10 méterre ültessük. Nagy felkészültséget és szaktudást követel a fák metszése

teppeki®

A levéltetű irtó

Új hatóanyag

Teppeki hatóanyaga (50% flonikamid) egy a levéltetvek elleni hatóanyag ami a piridinkarboxamidok csoportjába tartozik.

Hőmérséklet
Bármely napszakban permetezhető.

Napfény
A napsütés intenzitása nem befolyásolja a Teppeki hatékonyságát.

Esőállóság
A Teppeki 3 órával a kijuttatás után esőálló.

Előnyei:

- Széles hatásspektrum a levéltetvek ellen
- Hosszú hatástartam
- Rezisztenciátörő

Egyedi hatásmód

A Teppeki kémiai a hasznos szerveszeteket

A levéltetű nedvet szív fel a lekezelt levélből

Egy órán belül leáll a levéltetű táplálkozása = megszűnik a mézharmat termelés

A levéltetű 2-5 nap múlva elpusztul

Már zöldségekben is használható!

Bosc kobak

Dr. Packham's Triumph körte

Vilmos körte

is. A termőre fordulás idejéig minden év tavaszán alakító metszésben kell a fákat részesíteni.

METSZÉS Ha azt tapasztaljuk, hogy a termőrések kialakulása késik, akkor segítségül kell hívni a vesszők lekötözését. Ennek hatására a következő évben a vessző hosszában termőrügek keletkeznek, és a fa termőre fordul. A metszést később is ajánlatos folytatni, nem feledkezve meg a nyári zöldmetszésről sem (különösen a birsalanyú fákon). A megfelelő körülmények között álló, egészséges körtefák csoportosan hozzák a virágaikat. Ha ezt még jó megtermékenyítés követi, akkor a kelleténél több gyümölcs fejlődik ki. Ezeket ritkítsuk meg úgy, hogy egy csoportban legfeljebb két-három gyümölcskezedemény maradjon.

A körte legjelentősebb betegségei: a varasodás, a monília és a körteozsda. Kártevői: a pajzstetvek, a körtelevélbolha, a sodrómolyok, a levéltetvek és a körtemoly. Ezek leküzdéséhez rendszeres permetezésekre van szükség.

Nashi körte

Dr. Hardenpont téli vajkörte

Conference körte

FELHASZNÁLÁSA A körte utóéző gyümölcs, ami azt jelenti, hogy a fáról történő leszedését követően még zajlanak azok a biológiai folyamatok, amelyek hatására a gyümölcs beérik és fogyaszthatóvá válik. A nyári fajtákat az érés kezdetén kezdjük szedni. Az őszi és a téli fajtákat pedig akkor, amikor teljesen kifejlődtek, de még zöld alapszínűek. A szüreti idő megállapítása nem könnyű, főként, mert a fa különböző részei között is lehetnek eltérések. A későn szedett, illetve a földre hullott gyümölcsök tárolásra sem használhatók fel. A körtét legjobb 2-3 °C-os hőmérsékletű és 80-90%-os nedvességtartalmú helyiségben utóérlelni. Frissen fogyasztva intenzív élményt nyújt, de tartósítva befőttként, kompótként, vagy pálinkaként is népszerű és közkedvelt.

NÉHÁNY KÖRTEFAJTA A körtetermesztés során a cél az, hogy minél korábban érő körtéket állítsanak elő. A legkorábbi körtefajták már júniusban érnek, és a téli fajták akár a következő év

tavaszaig eltarthatók. A természeti sajátosságok körtefajtánként eltérőek lehetnek. A hazánkban legismertebb, legkedveltebb, legnagyobb arányban termesztett körtefajta a Bosc kobak. Fája nem növekszik túl nagyra, koronája ritkás, így növényvédelme sem jelent nehézséget. Későn fordul termőre. Szeptember közepétől szedhető, tartós tárolásra ideális fajta.

A világ legismertebb körtefajtája a Vilmos, amit hazánkban a második legnagyobb mennyiségben termesztnek. Fája közepes növekedésű, a téli fagyokat károsodás nélkül elviseli, valamint korán fordul termőre és rendszeresen terem.

Hazánkban nagyon népszerű a Dr. Hardenpont téli vajkörte is. Tartós tárolásra kiváló fajta. Októbertől szedhető és egészen márciusig tárolható. Sokoldalúan felhasználható a friss fogyasztástól kezdve egészen a tartósításig.

A Dr. Packham's Triumph körtefajtát is sokan kedvelik. Elsősorban friss fogyasztásra javasolt. Fája középerős növekedésű, amely termőre fordulás után rendszeresen, sokat terem.

Kerti tipp

A nyári hónapok egyik legfontosabb ápolási munkája a körtefák öntözése. A karógyökere bár mélyre hatol, de ennek ellenére nem viseli el a hosszabb ideig tartó csapadéhiányt.

A Conference a világon az egyik legfőbb termesztett körtefajta. Hazánkban már évtizedek óta fő árufajtának számít, mert gyümölcshúsa kifejezetten édes, vajkörte típusú, azonban kevesen termesztik. Szedés után azonnal hűteni kell, így akár fél évig is tárolható a gyümölcs.

A körtefajták egyik legkülönlegesebbike a Nashi. Szinte minden országban más néven emlegetik: vízikörte, Japán körte, Bosc kobak, ázsiai körte vagy körtealma. A gyümölcs legfőbb tulajdonsága, hogy már a fán beérik, nincsen szüksége utóérlelésre.

Dr. Karacs-Végh Anita

növényvédő szerek • lombtrágyák • technológiák

Mospilan®

KERESSE AZ EREDETI
JAPÁN
MINŐSÉGET!

**FELSZÍVÓDÓ HATÁSÚ ROVARÖLŐ SZER, SZÉLES HATÁSSPEKTRUMMAL,
SZÁMOS NÖVÉNYKULTÚRÁBAN HASZNÁLHATÓ**

Levéltetvek, molykártevők, pajzstetvek, bogarak, rágó- és szívó kártevők elleni védekezéshez

Méhekre nem veszélyes!

Forgalmazza: SUMI AGRO HUNGARY Kft.
H-1016, Budapest, Zsolt u. 4., Tel: 1/214-6441

www.sumiagro.hu
E-mail: info@sumiagro.hu

Szüreti előkészületek

A gazdálkodók számára az év legnagyobb munkacsúcsa a szüret, mely során az egész évi munka gyümölcsét takarítják be. A laikusok szüret alatt gyakran egyfajta népnépéletet értenek, ez azonban napjainkra legfeljebb a házikerti természetben maradt fenn. Az árutermő ültvényekben a szüret és szőlőfeldolgozás végrehajtása komoly szervezést és tervezést igényel.

Fotó: www.pexels.com

TERVEZÉS Nagy odafigyelést igényel a szüret szakszerű megtervezése. Tisztában kell lennünk a termésmennyiséggel és az érési folyamattal. A nagyüzemekben a mai napig ún. szüreti tervet készítenek, amely tartalmazza az egyes szőlőfajták betakarításának időpontját, terméshozamát, a szüreteléshez szükséges munkaerőt, a szállítójármű-igényt, a feldolgozókapacitásokat és a feldolgozásban felhasználandó anyagok mennyiségét. Kisüzemeknél ez a terv rugalmasan változtatható az évszabati tényezők függvényében.

A tervezéskor a termésmennyiségről és az érettség állapotáról kell információval rendelkezünk. A termésbecsléshez keressünk olyan szőlőtöket, amelyen egészséges, és az ültvény egészére jellemző számú és méretű fürtöt találunk. A tőkénkénti fürtszám megszámlolását követően a termést leszüretelve megkaphatjuk a teljes hozamot és kiszámíthatjuk az átlagos fürttömeget is. Ezek alapján van lehetőségünk a dűlő teljes területén megbecsülni a kialakult hozamot. A próbaszüretek során az érés kezdeti szakaszától elindulva min. 10-14 naponta bogyómintát

gyűjtünk be az ültvényből. A dűlő különböző pontjairól, a sorok két oldaláról, a fürtzóna különböző részeiről, illetve a fürtön belül kell véletlenszerűen mintát begyűjteni, amely legalább 200 bogyóból áll. A kipréselt mustból határozzuk meg a mustfokot és laboratóriumban a titrálható savtartalmat.

Borkészítésre érett szőlőt 18-22 magyar mustfok és 6-9 g/l titrálható savtartalom közötti értékek jellemzik, míg a csemegezőlők ennél korábban, már akár 15-16 mustfok esetén elérhetik fogyasztási érettségüket.

SZÜRET A borkészítéshez egészséges és érett termésre van szükség, így lehetőleg a botritisz fertőzés kialakulását megelőzően indítsuk el a betakarítást.

A becsült terméshozam függvényében határozhatjuk meg a szükséges munkaerőt. Kézi szürettel kis fürtű, sűrű lomboszatú fajták (Tramini, Merlot) esetében kb. 400-500 kg termés/fő napi betakarításra van lehetőség, míg a bőtermő fajtáknál (Hárslevelű, Kadarka) ez akár kétszeres mennyiséget is jelenthet. Borszőlőknél jó megoldás a puttonyozás, míg csemegezőlőknél rekeszekbe szokás szüretelni, lehetőleg több alkalommal, ún. színelő szedést végezni. A csemegezőlővel nagyon kíméletesen kell bánni, hogy a bogyók megőrizzék hamvasságukat, ne sérüljenek.

PINCEI ELŐKÉSZÜLETEK A legfontosabb a tisztaság és a higiénia. Az erjesztőtartályokat, hordó-

Kerti tipp

Kisüzemek erjeszhetnek beoltás nélkül, de a kertészeti-borászati boltokban kapható fajélesztők 15-25 g/hl mennyiségben történő használata nagyobb biztonságot nyújt, valamint segítségükkel jellegzetesebb karakterű borok készíthetők.

kat alaposan mossuk át, fertőtlenítsük. Fahordóknál többszöri hideg és forró vizes öblítés után a hordókat fordítsuk le és egy-két napos csepegtést követően állítsuk azokat a helyükre, majd kis hordók esetében 1-2 kénlapot égessünk el bennük szakszerűen. Amennyiben a hordó a képződő kén-dioxid füstöt elnyeli, megfelelő állapotban van az új mustok-borok fogadására.

A tartályok, bogyózó-zúzógépek, szivattyúk esetében használhatunk speciális fertőtlenítőszeres kezelést, vagy borkén és citromsav

1-2%-os töménységű forró vizes oldata is felhasználható a fertőtlenítésben. A feldolgozott szőlőcfréhez minél hamarabb adagoljunk borként 8-10 g/hl mennyiségben. Ezt kiegészíthetjük a fehér illatos fajták feldolgozásában aszkorbinsav (max. 15 g/hl) adagolásával, amely fokozza az oxidáció elleni védelmet.

Fajlesztő használata során a gyártók ajánlatai alapján járjunk el és ne feledkezzünk meg a kellő mennyiségű tápsó adagolásáról sem.

Terjék Lajos – Dr. Barócsi Zoltán

ÚJDONSÁG!
A szőlő és bogyós gyümölcsök

Universalis

gombaölő permetezőszere

amely valamennyi gombabetegség ellen hatékony.

UNIVERSALIS
10 ml

QUADRIS

Szurokfű

A szurokfű nevének hallatán az emberek többsége a mediterrán ételek, pizzák aromás, morzsolt fűszerére gondol. Valóban, fűszerező értéke a Földközi-tenger országaiban vadon előforduló típusoknak (fajoknak, alfajoknak) van.

Használata nagyon régre nyúlik vissza. A bibliában több helyütt említett izsóp nem más, mint a szíriai vagy libanoni szurokfű, tisztító ereje szimbolikusan is értelmezhető. A mediterrán népszokások kiemelt növénye. Mágikus amulettekbe zárták, hogy távol tartsa az ördögi erőket. Az ókori rómaiak és görögök sebekre, pók- vagy skorpiócsípésre, izomfájdalmakra vagy fertőtlenítés céljából pépes borogatást készítettek belőle. A mediterrán térség népgyógyászati forrásai szerint hasmenés, emésztési zavarok vagy asztma esetén szurokfűvel gyógyították a beteget. A Közel-Kelet ma is népszerű fűszere, a zaatar is egy szurokfűfajt tartalmaz.

Hazánkban is található azonban vadon előforduló szurokfű, mely változat Angliától Skandinávián keresztül Tajvanig széles elterjedési területtel bír. Ezt – főként Erdélyben – festőnövényként használták, de igen alacsony illóolaj-tartalma miatt egyéb formában használata nem terjedt el. Azonban ha valaki szeretné kipróbálni, nyugodtan használhatja fűszerként vagy élvezeti

Jó tudni!

A szurokfű ígéretes kutatások jelentős növénye. Számos vizsgálat folyik egészségvédő hatására vonatkozóan. Illóolaja gátolja a mikrobák szaporodását, így megfázásos megbetegedésekkel érdemes a szoba levegőjét időnként párologtatóba tett néhány csepp illóolajjal is fertőtleníteni. Kúraszerűen egy-két csésze teaként is támogatja az egészséget, ilyenkor számos egyéb összetevő is hat az illó komponenseken túl.

A rózsaszín virágairól felismerhető, hazánkban vadon termő szurokfű változat

teaként, káros összetevőket ez sem tartalmaz, íze azonban a megszokottól kissé eltérő lesz.

ELŐFORDULÁS, KÜLLEM A szurokfű név alatt előforduló *Origanum* fajok rendkívül változatos küllemi bélyegekkkel rendelkeznek. Ezt még tovább bonyolítja, hogy a nemzetközi piacon oregánónak hívnak minden olyan fűszernövényt, mely a jellegzetes szurokilletet adja. Ezért aki exotikus tájakra utazik, ne lepődjön meg, ha oregánó név alatt esetleg teljesen más növény családba tartozó növényt fedez fel.

Ami a pizzánkon előfordul, az minden bizonyítással a magas illóolaj-tartalmú, jellegzetes illatkomponensként főként karvakrolt, kisebb mennyiségben timolt tartalmazó görög vagy ciprusi szurokfű. Mindkettő fehér virággal rendelkezik, leveleit megdörzsölve erősen aromás illóolaj kerül a kezünkre, mely jól elkülöníti a hazánkban vadon előforduló rózsaszín virágú, illatot alig adó szurokfűtől.

A SZUROKFŰ A KONYHÁBAN A szurokfű igen kedvelt fűszer, frissen vagy szárítva egyaránt használható. Íze átható, szúrós, kellemesen kesernyés, a szájban meleg érzetet kelt. Az olasz ételek nélkülözhetetlen fűszernövénye, de szintén használatos a francia, görög, spanyol, portugál, és közel-keleti országok konyhájában is. Szószok, zöldségételek, halak, saláták és kelt tészták jelleg-

zetes alkotója. Esetenként emésztésekor egyéni érzékenység felléphet, elsősorban kevesebbet érdemes használni belőle.

KÖRNYEZETI IGÉNYEI ÉS TERMESZTÉSE Szárazságtűrő, fénykedvelő növény. Az élőhelyén vadon előforduló szurokfű gyakran köves, vékony termőrétegű talajon is megél, így a legtöbb kerti talaj alkalmas a termesztésére. Amennyiben a szaporítóanyagot a mediterrán térségből szerezük be, kemény, hótakaró nélküli teleken előfordulhat tőpusztulás.

A legáltalánosabb szaporítása a magvetés. Több éves töveknél a dugványozás és a tőosztás is egyszerűen elvégezhető.

A kertben napsütötte helyen fejlődik megfelelően. A virágba borulás jelzi a betakarítás optimális idejét. Érdemes a virágzás első felében vágni, mert később a szár alsó harmadában a levelek lehullanak, nagy veszteséget okozva a felhasználható fűszer mennyiségében. A levágott hajtások száradás után lemorzsolhatók. Nem kell számítani

Görög szurokfű termesztésben

Görög szurokfű virágzata

jelentős kártevőre, gazdasági kárt okozó gombás betegségek is csak Európa északi országaiban jelentek meg termesztésben.

Dr. Szabó Krisztina

Envira
Rovarirtó permet

**Kullancs, szúnyog, poloska,
megoldás az Envira!**

**Bőrgyógyászatilag igazoltan
nem okoz bőrirritációt.
Dermatest garanciával!**

dermatest-garantie.de

✦ KULLANCS ✦ CSÓTÁNY ✦ PINCEÁSZKA ✦ RUHAMOLY ✦ ÁGYI POLOSKA ✦ HANGYA
 ✦ SZÚNYOG ✦ PORATKA ✦ VÁNDORPOLOSKA ✦ MŰZEMBOGAR ✦ BOLHA ✦ HÁZI LÉGY

További információ: Web: www.antix.hu | Email: antixkft@antix.hu

Pázsit telepítése fűmagból

A füvesítésnek két módja létezik, egyrészt a gyepszőnyeg telepítése, másrészt a fűmagok használata. Ha a helyzet és az idő lehetővé teszi, általában a vetés a legjobb és a legolcsóbb módja a füvesítésnek, ám amikor fontos a gyors telepítés, a gyepszőnyeg a legjobb választás.

Általában a vetést ősszel vagy tavasszal érdemes elvégezni. A legtöbb esetben az őszi a legalkalmasabb, mivel ebben az évszakban a legmegfelelőbb a talaj hőmérséklete, és kevésbé valószínű, hogy a különböző gyomok vagy az aszály tönkretennék a fiatal gyepletet. Ilyenkor alkalmas az idő a kikopott, legyengült felületek újravetéséhez is, hogy még a fagyok előtt megerősödjön a gyeplé.

Összegyűjtöttünk néhány kulcsfontosságú lépést, amelyek a vetőmaggal történő tökéletes gyeptelepítéshez hozzájárulnak.

A TALAJ ELŐKÉSZÍTÉSE Először is fontos, hogy a talaj legyen megfelelően előkészítve, mivel ettől függ a minőség és az újonnan füvesített terület fenntarthatósága. Szakítsunk időt a gyomok eltávolítására és műveljük meg a termőréteget. Alaposan lazítsuk fel a talaj felső 200-250 mm-ét, távolítsuk el a törmeléseket, köveket.

Ha lehetséges a magágy végső elsímitása előtt néhány hétig hagyjuk érintetlenül a felületet, ami elősegíti, hogy a talajban lévő gyomok magjai kicsírázzanak. Így könnyedén ki lehet irtani vagy eltávolítani a gyommag-populációt,

ami hozzájárul a további gyomnövekedés csökkentéséhez.

A gyeplé jó minősége érdekében fontos az egyenletes, kiemelkedésektől és mélyedésektől mentes felület kialakítása. A legkisebb kiemelkedések vagy mélyedések is vízgyűjtő üregek vagy buckák kialakulásához vezethetnek, ami rendszeres nyírást igényel majd, valamint egyenetlen növekedést okoz. A megfelelő, minden irányban végzett taposás/hengerelés, talajegyengetés és gereblyezés hozzájárul a kívánt hatás eléréséhez. Végül távolítsunk el minden, 20 mm-nél nagyobb követ.

A TALAJ JAVÍTÁSA Amennyiben szükséges, és a költségvetés is engedi, itt az ideje, hogy megpróbáljuk feljavítani a talajt. Ezt úgy érdemes megtenni, hogy olyan anyagokat juttatunk a talajba, amelyek megfelelőek a fizikai jellegének

Kerti tipp

Nem szükséges kertépítőt megbízni a feladattal, ha van elegendő időnk és lehetőségünk, akár egyedül is elvégezhetjük a gyeplé (felül)vetését. De amennyiben professzionális eredményt szeretnénk, gyorsan és garanciával, akkor javasolt egy szakembert megbízni a feladattal.

Gyorsan szép zöld gyeplé tavasszal?

Landscaper Pro

www.landscaperpro.eu

javítására. Nehéz talaj esetén érdemes homokot használni, ami segít a vízelvezetésben, míg könnyű talaj esetén valamilyen szerves anyagot ajánlott használni, például komposztot vagy tengeri moszat alapú szerves anyagot, mert ezek hozzájárulnak a nedvességtartó képesség növeléséhez.

ELŐKEZELÉS Ajánlott vetőágyra való műtrágyát alkalmazni, ami segít a fű növekedésében. A vetés előtt 1-2 nappal dolgozzuk a talajba a műtrágyát. Érdemes magas foszfáttartalmú vetés előtti műtrágyát használni.

VETÉS A vetőanyag kiválasztását célszerű jól megfontolni, hiszen a keverékekben lévő fűfélék rendkívül fontos szerepet játszanak majd a gyeplé minőségében, kinézetében és kezelésében. Ha a kinézet a fontos, használjunk olyan fűmagot, mint amilyen például a csekesz vagy a tippán, melyek a díszítést szolgálják. Ne feledjük, hogy a jó minőségű gyeplé fenntartása több gondozási időt vesz igénybe, mint a gyengébb minőségűek esetében, így célravezetőbb a perje és a csekesz keveréke. Ha tehetjük, válasszunk olyan fűféléket, melyek strapabíró, megfelelően sűrű, ideális színe van, valamint kevésbé hajlamos a betegségekre. Fűmagválasztó kalkulátort használva biztos lehet abban, hogy a megfelelő keveréket választotta.

A vetési arány a kiválasztott keveréktől függően változik, de általában 35 és 50 g/m² közötti arányban alkalmazzák. Amennyiben magvetéshez kiszóró kocsit használunk, osszuk a fűmagokat legalább kétféle, mielőtt egyenesen szétszórnánk azokat a felszínen, majd szórjuk merőlegesen két irányba, vagy két részletben ugyanabba az irányba. Végül óvatosan gereblyézzük be a talajba, vagy boronázzuk meg a felületet. A hengerelés opcionális.

Kerti tipp

Minél több időt fordítunk a talaj előkészítésére a vetés előtt, annál szebb gyeplé tudunk telepíteni.

UTÓGONDOZÁS Ha a fű magassága elérte a 40-50 mm-t, elkezdhetjük nyírni, de bizonyosodjunk meg arról, hogy legfeljebb a levél 1/3-át távolítsuk el. A továbbiakban a növekedés ütemében nyírjuk a gyepletet, lassan minimálisra csökkentve a vágási magasságot, a gyeplé sűrűségétől, valamint erősségétől függően.

Igény szerint öntözzük, hiszen az öntözés segít a telepítésben, valamint megakadályozza, hogy a fiatal fű kiszáradjon. Ha nem esik az eső, és a gyeplé fiatal, akkor gyakori, kis mennyiségű öntözést igényel.

Összességében a mag elvetésével könnyedén telepíthetünk gyepletet, ha követjük a megfelelő utasításokat. Olcsóbb, mint a gyepszőnyeg alkalmazása, de a telepítés és a fejlődés sokkal több időt vesz igénybe.

A telepítéshez és a növekedés ösztönzéséhez szükséges vízmennyiség és műtrágya használatával akár mi magunk is telepíthetünk egészséges, minőségi gyepletet, melyben aztán még évekig gyönyörködhetünk.

Mayroffer Attia

Szeressük a füveket!

Amikor kertet tervezünk, általában a szép gyeptől, a virágoktól, a sziklakertektől, esetleg tavaktól jutunk eszünkbe. Ám mindezek nélkül is lehet impozáns és főleg egyedi kerteket építeni.

ELŐNYEI Számos országban az éghajlat miatt másra nem is futja. Nekünk van választásunk, hogy kertünk egy-egy részletét, vagy akár az egészet különböző díszfüvekkel díszíthessük. Előnyei közé sorolhatjuk, hogy a mi klímánkat nagyon jól tűrik, jó a gyomelnyomó képességük, hosszú életűek, sőt egy részük, bármilyen meglepő, de örökzöld is, vagy legalábbis nagyon sokáig díszít. Nem igazán támadják a kártevők és meglepő, de a kórokozók is csak akkor találják meg, ha túllözzük.

VIRÁGÁGYÁSOKBAN A díszfüvek sokszínűségét az is bizonyítja, hogy szinte „jolly jokerek”, mert minden növényvel jól társíthatók. Kitöltik a virágok közötti üres részeket és fellazítják a tarka együttest, ráadásul nagyobb felületek takarására is tökéletesen alkalmas néhány fajtájuk. Amennyiben virágágyásokban szeretnénk felhasználni ezeket a növényeket, érdemes alacsonyabbak

vagy szélesebb levelűek mellé ültetni, hogy hangsúlyosabb képet adjanak.

IGAZI KEDÉLYJAVÍTÓ! Nagyon érdekes, de vannak hidegben és melegben növekedő fajtái is. Köztük az egyik legszebb a Japán alangfű (Imperata cylindrica 'Red Baron'), melynek harsány, vöröslő levelei szinte bármilyen virág mellett is megállják a helyüket, vagy csoportban, esetleg bejárat előtti dézsában is impozánsak, még akkor is, ha beköszönt a borús, esős idő.

Egy másik nagyon szép és sok helyen látható díszfűféle az évelő tollborzfü (Pennisetum alopecuroides), amely a keleti kertetől a mediterrán jellegűig bárhová elhelyezhető és hónapokon keresztül virágzik. Akár csoportosan, akár önállóan, légi megjelenésével és virágaival bármely kert éke lehet.

SOKFÉLEKÉPPEN Kertet vagy akár sövényt, rézsűket is kialakíthatunk különböző füvekkel, ha helyesen rendezzük el azokat, exkluzív benyomást kelthetünk velük. Jó választás lehet a mindenki által ismert és csodált pampafű.

A köépitmények merevségét, hidegségét is oldják. Így ha sok ilyen felülettel rendelkezünk,

Kerti tipp

Nagyon szépen mutatnak és egyedi hatást tudunk elérni, ha a kerti járdák egy-egy kölapját kiszedve, akár szabályosan, akár „ötletszerűen” elrendezve helyezzük be a növényt. Vízfelületek mentén vagy szárazpatakok kialakításánál is hangsúlyossá, „autentikussá” tehetik az adott kertrészletünket.

Érdemes fűfeléket felhasználni annak érdekében, hogy a környezetünket lágyabbá tegyük. Az épületeket a kerttel is remekül kapcsolhatjuk össze velük.

Amennyiben unjuk a hagyományos szegélyeket, elterülő füvekkel különleges szegélyt hozhatunk létre, például a virágágyások vagy kerti utak mentén is.

NAGY ELŐNYÜK továbbá, hogy a fűkerteket, füveket nem nehéz ápolni, különösebb szaktudást sem igényelnek, így kezdő kertészek is bátran nekiláthatnak a fűkertek építésének. Szerencsére napjainkban már számtalan formájú, színű és habitusú közül válogathatunk, a hazai kertészetekben is széles palettából válogathatunk.

Bujtás Anikó

FLORIMO® Őszi Pázsit trágya
Felhasználható minden típusú gyeptel felületek őszi tápanyag utánpótlására és a hideg téli időjárásra való felkészítésre. Hármassal hatásával valamint a hozzáadott magnéziummal és vassal erősíti a pázsit sejtjeit.

FLORIMO® Fenyő trágya
Az erős növekedésért! Felhasználható fenyőfélék, örökzöld növények számára. A kiegyenlített tápanyagellátás erősíti a növény ellenálló képességét, serkenti a növekedést, magnéziumtartalma megakadályozza a levélbarnulást.

Gyomirtás

Ha valaki megkérdezné tőlem – mikor védekezek az élő gyomok és cserjék ellen? – gondolkodás nélkül rávágnám, most! Ősszel tudjuk tökéletesen kiirtani kertünkől a máskor nehezen elpusztítható élő gyomokat és gondot okozó cserjéket, bokrokat és vadon növé fákat.

Magam is szembesültem a problémával, amikor jelenlegi lakhelyemre költöztem. A kertem mellett gledícsiasor ékeskedett, amin megjelent a vad borostyán, néhol a közönséges vadszőlő, a szomszéd eladatlan telken pedig a közönséges selyemkóró. A madarak ürülékével betelepedett a mirigyes bálványfa, amit ecetfának is neveznek. És ott volt még a gyógynövényként ismert élő kanadai aranyvessző is. Minden behurcolt faj megtalálható volt, ami a legtöbb bosszúságot okozza napjainkban.

Miért is vagyok biztos benne, hogy most lehet ezeket a kellemetlen növényeket eltüntetni? Az őszi beköszöntével az élő növények is készülnek a télre. Megfordul a folyamat, míg tavasszal komoly gondot jelent a gyomirtó szernek, hogy eljusson a legtávolabbi gyökerekbe, most ez könnyebben megtörténik, hisz a növény a tápanyagokkal együtt a hatóanyagot is eljuttatja a legtávolabbi tarackokba is. A cserjékkel, bokrokkal és fákkal csak akkor tudunk elbánni, ha a hajtások nincsenek elfásodva, a vékony hajtások keresztül fel tud szívódni a hatóanyag. Így ha egy fát kivágunk (pl. akác), várjuk meg, míg

Kerti tipp

Mindig vegyük figyelembe, hogy a kezelésekhöz használt totális gyomirtó szerek minden zöld növényt elpusztítanak, ennek tudatában óvatosan végezzük a permetezést, ha a kiirtandó növény, vagy cserje, esetleg fa közelében olyan növényünk is van, ami szeretnénk, ha megmaradna.

a megmaradt tuskóból újra kihajt a növény, a vékony sarj hajtások lepermetezésével sikeresek lehetünk.

MIVEL ÉS HOGYAN? Célszerű a kezeléseket a reggeli, vagy kora esti órákban végezni, hisz ebben az időszakban még akár a 30 fokot is elérheti a legmagasabb hőmérséklet napközben. A növények légzőnyílásai bezárásával védekeznek a hőség, a túlzott párologtatás ellen, így a gyomirtó hatóanyag is nehezebben jut be. A gazdaboltokban széles választékban kaphatók a kezelésünkhöz szükséges totális gyomirtó szerek. A teljesség igénye nélkül a következőkből választhatunk: All-In, Armo, Fozat, Glialka, Medallon, Taifun, Total. Mind ugyanazt a glifozát hatóanyagot tartalmazza, eltérés az adalékanyagokban, illetve az árakban található.

A kijuttatással kapcsolatban néhány gondolat. Pár hete pont az utcánkban láttam egy helytelen gyomirtást. Már messziről lehetett látni, ahogy a permetlé nem porlasztva, finom cseppekben, hanem vékony sugárban locsolva jutott a növényekre, ahonnan az azonnal le is folyt. A totális, glifozát hatóanyagú készítmények nem a talajon keresztül hatnak, a talajra kerülő gyomirtó szer azonnal bomlani kezd, sikert a minél finomabb porlasztással érhetünk el.

RÉSZLETEK Nem tudtam szó nélkül megállni. A fiatalember egy nagyáruházban vásárolt, olcsó 5 literes permetezőgéppel próbálta a járda melletti gyomokat elpusztítani, de senki sem mondta neki, hogy nem a locsolósszerű kijuttatással, hanem a finoman porlasztva kijuttatott gyomirtó szeres kezeléssel érhet el eredményt. Próbáltuk a szóróképet beállítani, ami nem sikerült, a szórófej szétszedése után derült csak ki, hogy az egyenletes porlasztásért felelős pörgetőtest hiányzik a szórófejből.

KIJUTTATÁSKOR figyeljünk arra, hogy az lehetőleg szélcsendes időben történjen, mert az elsodródó permetlé elpusztíthatja kedvenc növényeinket, vagy a szomszéd tujasorát is. Egyenletesen permetezzük le a kiirtandó növényeket, ügyelve arra, hogy ne folyjon meg a leveleken.

KELLEMET A HASZNOSSAL Az elpusztult fák tuskójának kiásása kemény munkával jár, a gépi

Kerti tipp

Vásárlás után győződjünk meg az új permetezőnk működőképességéről egy kis tiszta víz segítségével. Amikor látjuk, hogy permetezőnk jól működik, bekeverhetjük a gyomirtó szert is.

eltávolítás pedig nem olcsó mulatság. A gazdaboltokban kapható étkezési gombákkal ezt a problémát is orvosolhatjuk. Általában két gombafajt lehet kapni, az egyik a közkedvelt laskagomba, a másik pedig a shiitake gomba. A felhasználás egyszerű, a gombaspórával átítatott fatiplitket bele kell fúrni a fába, onnantól kezdve a gomba elvégzi a dolgát, és évek alatt szépen felfalja a fát. Ha szerencsénk van, évente akár többször is szüretelhetjük a saját termesztésű gombánkat. Érdemes kipróbálni!

Andrej András

Gyom Stop Plusz

A készítmény a gyeppen található élő és egyényári kétszikű gyomok irtására alkalmas. Nem teszt kárt a pázsitban, nem toxikus, mégis hatásos megoldás a gyommentesítésre. A hatás **3-4 napon belül** már látható.

Alkalmazása
Legmegfelelőbb tavasszal és kora ősszel, szélcsendes időben permetezni. Nyáron a reggeli és késő esti órák a legalkalmasabbak a permetezésre, mert napközben fennáll a megperzselődés veszélye. A kezelést követően 6-8 óra belül ne essen az eső. **100 ml szer 10 liter vízzel keverve 100 m²** gyepfelület kezelésére elegendő. A kijuttatást követően egy hetet várni kell a következő fűnyírással, így a szer teljesen felszívódik és tökéletesen kifejtheti hatását. A szer alkalmazható teljes felületkezelés vagy foltkezelés formájában is.

Toxicitása
Nem toxikus, de ajánlott a háziállatokat legalább egy napig nem kiengedni a gyepra, hogy a szer teljesen felszáradhasson.

Kapható
Növényvédőszer boltokban és barkácsáruházakban. (OBI, Praktiker, Auchan)

Forgalmazza
Lagon-Finagro Kft.

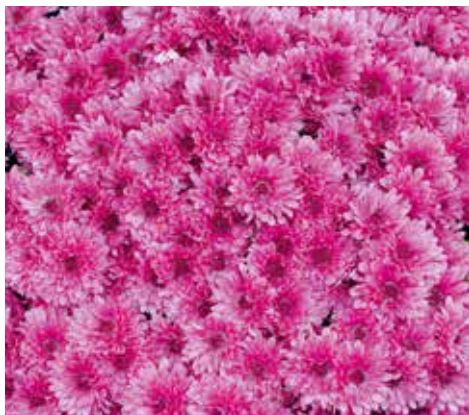

Őszel is aktívan!

A szeptember talán nem a gyerekek kedvence, hiszen az újrainduló iskola keveseket tölt el maradéktalanul örömmel, a hobbikertészeknek azonban kifejezetten izgalmas ez az időszak, hiszen a kora őszi hetek sok aktuális teendőt tartogatnak. Ezek közül következnek most egy válogatás, a legfontosabb, leglátványosabb feladatokkal, valamint olyan ötletek is szerepelnek, melyek nem a legmegszokottabbak, így a kísérletező kedvű kertészekedőknek is érdekesek!

GYEP A nyáron intenzíven igénybe vett gyepter érdemes, sőt erősen ajánlott felfrissíteni! Kölcsonözzünk gyepszellőztető gépet, és lazítsuk a talajt egy vasvilla leszúrásával, majd a nyelvének előre-hátra mozgatásával. Már ez a két elem nagyban segítheti a fűfelület megújulását. A kikopott foltokat vessük be fűmaggal. A fűnyíró vágásmagasságát kissé lejjebb vehetjük, mert most már nem kell égető kánikulára számítani.

VIRÁGOK Ne hagyjuk, hogy a kert színeit veszítse, telepítsünk őszi is tarka, virágzó dísznövényeket! Szóba jöhet a csarab, az őszirózsa, a ligeti zsálya, a napfényvirág, az őszi sisakvirág, a cserjés pimpó, vagy a natalszilva. Új reneszánszát éli a sokféle színváltozatban és akár

gömb alakban is kapható krizantém, válogassunk belőlük bátran! A cserjék közül a magyal és a fagyal egyaránt télen is díszlő bogyóterméssel rendelkezik, meghálálják majd a telepítést a havas hetekben.

HAGYMÁSOK Ne felejtjük a tavaszi hagymásokat, melyeket most kell elültetni ahhoz, hogy jövő tavasszal virágba borítsák a kertet. Szeptembertől október végéig kerülhetnek a földre a hagymák, és érdemes úgy válogatni a fajtákat, hogy szakaszosan, folyamatosan nyiljanak, ugyanis jellemzően rövid ideig virágoznak, de ügyes tervezéssel akár másfél-két hónapos virágos szezont is kihozható belőlük.

Kerti tipp

Gyakori hiba, hogy a kertészekedők nem veszik figyelembe a növények majdani méretét, ami pedig később komoly gondokat okozhat, főleg természetesebb díszfák esetében.

EGZOTIKUS NÖVÉNYEK A télre készülve a kertbe kerülhetnek olyan egzotikus növények, melyek télen is roppant dekoratívak lesznek, és egészen új hangulatokat hoznak a kerítésen belülre. Az egyik érdekes tipp a bambusz, mely szokatlan formájával, sudár termetével tűnik ki az átlagos dísznövények közül. A másik a télálló pálma, mely a nyarat fogja idézni akár januárban is, ez pedig igencsak különleges élmény lehet.

BALKONOK A ládákba kikerülő egynyáriak helyére érdemes őszi virágokat telepíteni, hiszen a téli zimankóig még hónapok vannak hátra, ezen időszak alatt pedig legyen életteli ez a terület is. Jó választás a fáklaliliom, a tisztessű, a macskahere vagy a bokrosodó macskamenta, de a varjúhájfélék is látványosak, és ott van még a klasszikus erica is.

KOMPOSZT A szeptember az egyik legjobb alkalom a komposztálás elkezdésére, hiszen mostanság rengeteg zöldhulladék képződik a metszések, fűnyírások és a lombhullás okán. A komposztáláshoz csak egy házilag eszkábált vagy bolti komposztláda kell, és kezdődhet is az értékes, bio minőségű tápanyag „gyártása”, melyet akár már a következő tavasszal is fel lehet használni. A komposztálás mellett szól, hogy remekül kiváltja az egészségtelen és zavaró őszi ararétegeket.

GYEREKSAROK Gondoljunk a gyerekekre is! Készülhet nekik kisméretű tanterem, melyben ők gondozhatják (szülői segítséggel persze) a kis palántákat, például a még tél előtt betakarítható hónapos retek, vagy galambgy salátát. Érdemes lehet a gyerekasztal is dekorálni pár növényvel, melyek oldják a hangulatot és ingergazdagabbá teszik a helyiséget. Gyerekasztal azonban sose kerüljön szúrós, mérgező, vagy allergizáló növényfaj!

TERVEZZÜNK Végezetül az is egy fontos tanács, hogy tartsunk mértéket! Őszel rengeteg az akció, a leárazás, sokan túlságosan lelkesek lesznek, és vagy a mennyiséget illetően esnek túlzásba, vagy olyan növényeket is hazavisznek, melyek gondozása aztán túl nagy energiát emészt fel. Az őszi ültetések előtt tudatosan tervezzünk, és ne hagyjuk, hogy az árengedmények elcsábítsanak minket.

Megyeri Szabolcs

ultra
Microbec

BROS

ÁTFOGÓ TERMÉKCSALÁD

emésztőtartályokhoz, emésztőgödörökhez
és helyszíni szennyvízkezelő rendszerekhez

- Az emésztőtartályok és helyszíni szennyvízkezelő rendszerek tartalmának biológiai lebomlása
- Az ürülék gyorsabb lebomlása emésztőgödörökben és száraz wc-ben
- Szennyvízcsatornákhöz csatlakoztatott wc-k hatékonyságának javítása

www.bros.eu

Télizöld fagyal

Sűrű, mereven felálló ágrendszerű, 2-5 m magasra megnövő cserje. Fényes sötétzöld levelei igen dekoratívak, amelyek az ágakon maradnak tavaszig, ezért is hívják télizöldnek. Erős hideg esetében a levelek megbarnulhatnak, viszont csak az új rügyek pattanásakor hullnak le. Általában sövénynek ültetik, mivel a nyírást jól tűri. Az alábbiakban a növény kártevőit tekintjük át.

Jó tudni!

Telepítésre kiválóan alkalmas tavasszal és ősszel. Virágai fehérek és illatosak, a termése kékesfekete. A víz- és talajigénye átlagos, viszont a fényre érzékenyebb. Napon és félárnyékban szépen fejlődik, árnyékban is megél, de ritka és megnyúlt lesz.

Fagyal cercospóra

tás hatására a levelek torzulnak, a fonákuk felé kanalasodnak. A leveleken megjelenik a mézharmat, majd a korompenész. Elsődleges védekezési módszer a fagyal nyírása. Ha ezt rendszeresen elvégezzük, jelentősen visszaszorítjuk a populációt. Gyakran megfigyelhetők a természetes ellenségei, mint például a katicabogarak lárvái és imágói, a zengőlegyek lárvái vagy a fátylepkék. Ezek legfeljebb korlátozni tudják a levéltetvek egyedszámát. Ha kémiai védekezést akarunk folytatni, kontakt és szisztémikus szerek is egyaránt hatásosak ellenük, viszont a természetes ellenségeiket is gyéríthetjük ezekkel a szerekkel.

FAGYAL CERKOSPÓRÁS LEVÉLFOLTOSÁGA

(Cercospora ligustri) A fagyal cercospóras levélfoltosságát Franciaországban írták le először. A betegség megjelenésekor a leveleken szabálytalan, kerek vagy ovális alakú, 2-5 mm átmérőjű, közepén szürkés színű, lilás-vöröses szegélyű foltok láthatók. A foltok közepén található a kórokozó fekete képletei. A betegség előrehaladásával a foltok összeolvadnak, és nekrotizálódnak. Később a teljes levél elszárad, majd lehullik. Tavasszal, kedvező időjárás esetén a spórák a szél és víz segítségével könnyen elterjednek. Különösen a csapadékos időjárás kedvez a kórokozó terjedésének. A fertőzött leveleket mindig távolítsuk el és semmisítsük meg. Erős fertőzés esetén gombaölő szerekkel védekezhetünk a betegség ellen.

Ujvári Péter

Fagyaltripsz

Fagyaltripsz

Fagyal-levéltetű

chameleon

Okos otthon? Okos kert!

- Talajnedvesség-mérés és öntözésvezérlés
- Medence- és kertítő-vezérlés
- Vízkeringetés- és vízhőmérséklet-vezérlés
- Kerti világítás- és árnyékolásvezérlés
- Távolról vezérelhető, öntanuló
- Időjárásfüggő, automatikus működés

Ahogy korábban szélesebben terjedtek el az okostelefonok, úgy manapság az okos otthonok, illetve okos kertek hódítanak teret. Az okos otthon, mint luxuscikk már a múlté, napjainkra mindenki által megfizethető lehetőségeket biztosít ügyfeleink a Chameleon okos otthon.

Mi a célja a Chameleon rendszerének? Elsősorban a kényelmet alapozza meg távolról történő vezérelhetőségével és praktikus automatizálási lehetőségeivel. Mindezt egy könnyen telepíthető és kezelhető rendszerbe helyezve.

Segítségével kertjének, veteményesének, balkonjának öntözését tetszés szerint különböző körökre bonthatja, változtatható vízellátást biztosítva eltérő igényű növényeinek. A rendszer képes az apró fűszerkertektől az ipari méretű üvegházakig minden öntözési, locsolási, csepegtetési teendőt elvégezni, páratartalmat, hőmérsékletet, talajnedvességet mérni, illetve képes az időjárást is figyelembe venni és ezekhez együttesen igazítani a kerti teendőket. A Chameleon okos otthon funkcióinak köszönhetően nemcsak növényeinek, hanem Önnek és családjának is biztonságos, komfortos világot teremtünk.

További részletek: **+36 70 327 3660, www.chameleon.sh**

SUBSTRAL gyeptrágyák

**Gyepet telepít?
Vagy már meglévő pázsitját
szeretné
még szebbé varázsolni?
Használja a SUBSTRAL
gyeptrágyákat és nem a
szomszéd kertje lesz zöldebb!**

Tökéletes gondoskodás egész éven át!

Válasszon a gyep igényeinek megfelelően termékeink közül:
**„Start” indító • Villámgyors zöldítő • Mohaelnyomó
Gyomirtós • Hosszú hatású**

Bővebb információ:
www.substral.hu

SUBSTRAL

„Fénylik, mint Salamon töke”

Manapság a töklámpás készítését az angol-szász és amerikai ünnephez, a Halloweenhez kötjük, azonban a tökforgatás Magyarországon is régi hagyomány. Nem is gondolnánk, de az első erről szóló történetet egészen Salamon, Árpád-házi királyunk uralkodásának idejében kell keresnünk.

A NÖVÉNYRŐL Minden töknek nagy a hő- és fényigénye, félnyárban nem sok termést hoznak, ezért vegyük figyelembe, hogy napfényes helyet biztosítsunk az ülteteskör. Tápanyagigényük magas, ezért a tápanyag-utánpótlásról folyamatosan gondoskodjunk. A mezőgazdasági boltok polcain egyre több cég kínálatában megtalálhatók a dísztök (halloween tök) vetőmagok. Jellemzően 95-100 napos tenyészidőszakú fajták, azonban súlyban változatosak lehetnek, 3-18 kg-ot is elérhetnek. Indás fajták.

A tökfélék tenyészterülete egy négyzetméter növényenként, ekkor lesz elegendő hely a lomb-

Jó tudni!

Salamon trónviszályban állt unokatestvéreivel: Gézával, majd később Lászlóval. Salamon végül elismerte Lászlót, mint magyar királyt, így cserében megtarthatta királyi címét és udvartartást is kapott. Salamon azonban továbbra is terveket szőtt a trón visszaszerzésére. Ezek után László a visegrádi vár tornyába záratta. Ahhoz, hogy éjszaka is szemmel tarthassák a rabot, az öröknek parancsba adta, hogy sötétedés után töklámpásokkal világítsák ki a tornyot. A különleges „fáklyák” azonban nemcsak a vár foglyát világították meg, a közlekedő dunai hajósoknak is támpontul szolgáltak. Innen ered a mondás: „fénylik, mint Salamon töke”. A jelenleg is meglévő Salamon-torony a Visegrádi vár alatt egykori királyunk emlékét őrzi.

nak és a termésnek is. Vetése az időjárás kedvező (napi átlaghőmérséklet 10 °C) alakulásának köszönhetően, április közepétől kezdődhet. Nagyon fontos, hogy a halloween időszakra szánt tököket nem takarítjuk be csak októberben, tehát a vetés időpontját össze kell hangolnunk a szedés várható időpontjával és a tenyészidőszak hosszával. A halloween tökök nem tárolási fajták, tehát ez is nehezíti a dolgot.

ÜLTETÉS, PALÁNTÁZÁS Az egy éjszakára beáztatott magokat egy kapavágásnyi kis gödörbe helyezzük, 2-3 magot tegyünk egy fészekbe, komposzt, vagy humusz kíséretében, a legjobb az összel előkészített szerves trágyás terület. Ha mind a 3 mag kikelne, egy növényt kell meghagynunk.

A hidegre túlzottan érzékeny, a virágok már fagypont körül elfagynak, ha nulla fok alá kerül a hőmérséklet, elpusztul, ezért a szabadföldi növényeket fátyolfóliás takarással védhetjük. Palántázhatjuk is a tökféléket. Nem szabad nagyon korán elkezdenni, mert a két sziklevelő után az erőteljes lomblevelek fejlődnek, így egy kisebb erdőtt kell koordinálnunk az otthonunkban a korai palántázás miatt. A kiültetést a fagyos szentek elvonulása utánra időzítsük.

Praktikusan a komposztról (II.)

A komposztálás egy biológiai lebomlási folyamat, amely a szerves hulladékokban, meléktermékekben található szerves anyagokat humuszszerű terméké alakítja. Már az ókorban is ismerték és használták a komposztot a termőföld javítására. Napjainkban elsősorban a kertészetekben alkalmazzák, aminek a hobbi-kertekben is helye kell hogy legyen.

A tápanyag-utánpótlást zöldségeskertben használható granulált, vízdékony vagy folyékony tápoldattal is megoldhatjuk.

KÁROSÍTÓK tekintetében a tökféléket a kevésbé veszélyeztetett növények között tartjuk számon. Néhány kórokozó és kártevő azonban esetenként érzékeny termésvesztést okozhat. Közülük különösen figyelmet érdemelnek a kabakosokat veszélyeztető vírusbetegségek, peronoszpóra, lisztharmat, palántadőlés.

Amennyiben sikerült gondos gazdaként eljuttunk a betakarításig, kezdődhet a faragás, a szelleges, szörnyes, mókás, művészi, leleményes és szín pompás tökök elkészítése. Remek családi időtöltés.

A veteményezés kezdetétől, a növényvédelem, tápozás kérdéseiben a felkészült mezőgazdasági szakboltokban megfelelő tanácsokat kaphatunk.

Bors Anita

A TERMÉSZETBEN a komposztálódás egy állandóan zajló örök körforgás. Ha kimegyünk az erdőbe, magunk is meggyőződhetünk róla. A lehulló falevelek, a letöredező ágak, a kidőlt fák, az elhaló aljnövényzet, sok-sok mikroorganizmus, makroszervezet és talajlakó kisállat tevékenysége révén szép lassan elszáradnak, elkorhadnak, földde érnek, és az évek során önmagukat kínálják táplálékul megújuló környezetüknek.

Az erdőben ez egy hosszan végbemenő folyamat, amit mi, a megfelelő anyagokból és a megfelelő körülmények megteremtésével mesterségesen is beindíthatunk. A jól kezelt komposzt egy év alatt talajszerű anyaggá válik, amely kiváló a kerti föld termőképességének fenntartására, akár javítására.

Kerti tipp

Ha állati kártevők jelennek meg a komposztban, az azt jelzi, hogy a komposztképződés már leállt. Ha nincs kész a komposzt, átrakással, és újraindítással lehet próbálkozni, hogy a hőmérséklet emelkedjen. Ha kész az anyag, akkor átrostálással lehet megszabadulni tőlük, a közvetlen felhasználás előtt. Talajfertőtlenítő növényvédő szer használata sem tilos, de csak a címkén előírt munka- és élelmezés-egészségügyi határidők, valamint dózis maximális betartásával történjen kezelés.

A kész komposztot ajánlatos rostálni felhasználás előtt. (fotó: FB)

A KOMPOSZTBA KERÜLHET a konyhából, a háztartásból, és a kertből is szerves anyag (táblázat).

Ha diólevelet is komposztálunk, a teljes érés lehet, kicsit hosszabb, de bátran belekerülhet, mert a folyamat során a benne található növekedést gátló anyagok teljesen lebomlanak. Az egyéb gyümölcsfák, a mogoró levele a könnyen bomló kategóriába tartoznak. Gyorsabb lesz a lebomlás, ha a tárolóba összeaprítva kerülnek az anyagok, ugyanis növekszik az a felület, amelyen a korhadást okozó mikroorganizmusok megtelepedhetnek. Az anyagok aprítva, azonkívül

keverve, vagy rétegesen kerüljenek a tárolóba. Segítség, ha jól választjuk meg a zöld és barna alkotórészek arányát.

SZÜKSÉG LEHET a komposzt időnkénti átforgatására, átkeverésére, a jó szellőzöttség, oxigénellátottság érdekében. Ne rothadjon, hanem korhadjon az anyag! Fontos a megfelelő nedveségtartalom folyamatos fenntartása. Gondoskodni kell a lehulló csapadék elvezetéséről, de a locsolásról is, ha túl száraz lenne a halom. Ne feledjük a marokpróbát!

Taxner Ágnes

Konyhából, háztartásból	Kertből
gyümölcs- és zöldségmaradvány	lehullott lomb
káposzta-, salátalevél, egyéb zöldhulladék	élvő virágok levágott szára
dinnye-, krumpli-, tojásbél	téli metszés ágai
elhervadt vágott virág	nyári zöldmetszés hulladéka
elszáradt szobanövény	fűnyesedék
kávézacc, tealevél	lehullott gyümölcsök
fahamu, nem több mint 2-3 kg/m ³	fel nem használt zöldségek a veteményből
nem színes papír, tojásdoboz	faforgács, fűrészpor
növényevő kisállat ürüléke forgácsolással	szalma
gyapjú, len, pamut anyag	bab, borsó leveles szára
Mi ne kerüljön semmiképp a komposztba	Miért
fertőző, beteg növény	kórokozó életképes maradhat
felmagzott gyom	gyommag csíráképes maradhat
főtt ételmaradék	fertőzést terjesztő legyeket csalogat
fém, műanyag, üvegből készült anyag	nem bomlik le
festékek, olajok, különböző vegyszerek	környezeti veszély miatt

Mit tehetünk az őszi poloskaözön ellen?

Az utóbbi években szinte már megszokott jelenség az őszi poloskainvázio. Fontos tudni, hogy ezek az invazív címeres poloskák – ellentétben például az ágyi poloskával – nem csípnek, nem terjesztenek betegséget, ezáltal közegészségügyi veszélyük nincs. Nem különlegesebb rovarok a többinél, csak még nem szoktuk meg a jelenlétüket, ezért sokakat jobban irritálnak. Különösen azért, mert ha szabad kézzel megfogjuk, akkor jó darabig nem szabadulunk a szaguktól.

VAJON MIÉRT özönlik el mostanában a városokat a címeres poloskák? Honnan jöttek, és miért éppen most? Nagyszámú felszaporodásuk elsősorban a klímaváltozás számlájára írható. Magyarországon sok száz poloskafaj őshonos, ám ezek sohasem okoztak ekkora gondot. Bár kifejezett egyedeik a hideg közeledtével mindig

is kerestek téli menedéket, de ha időnként be is húzódtak a lakásokba, akkor sem keltek feltűnést, sokszor észre sem lehetett venni őket.

KÉT INVAZÍV JÖVEVÉNYFAJ, az Ázsiából származó márványpoloska és a zöld színű, Kelet-Afrikában, illetve Dél-Európában őshonos vándorpoloska megjelenésével borult fel minden. Hatékony természetes ellenségeik idehaza nincsenek, így gyakorlatilag akadálytalanul szaporodhattak és terjeszkedhettek. Az eddigi vizsgálatok alapján főleg körisekben és még inkább a lágy- és félfás szárú gyomokban, cserjékben „gazdag” területeken érzik jól magukat a lakóövezetek környékén. Ősszel ugyanis a lakásokban keresnek alkalmas áttelelő helyeket, ezért is tűnnek fel a hidegebb éjszakák beálltával egyre nagyobb számban a lakókörzetekben. Anélkül húzzák ki az egész telet, hogy táplálkoznának. Egy lakás ideális telelőhely a számukra, kellemes a klímája és jól el tudnak bújni a zegzugokban, polcokon. Tavasszal ismét szem előtt lesznek, amikor majd megkezdődik a kirajzásuk.

MIT TEHETÜNK ELLENÜK? Jól védenek ellenük a szúnyogháló, de csak azok, amelyek tökéletesen záródnak, a poloska ugyanis képes a háló illesztésénél maradt kis résén is bemászni.

Mivel a poloskainvaziók nálunk eléggé új keletűek, sokan azt hiszik, hogy az invazív címeres poloska ellen nincs rovarirtó szer. A mászórovarok ellen használt hagyományos szerek közül vannak olyanok, amelyek a címeres poloskákra is hatnak, de ezeket nem ellenük fejlesztették ki, és korábban nem is vizsgálták a hatásukat ezekre a rovarokra. Szeptembertől azonban már kapható a hazai boltokban címerespoloska-irtó aeroszol, amelyet kifejezetten erre fejlesztettek, teszteltek és engedélyeztek.

Tóth Levente

MEGÉRKEZETT!

1 TERMÉK
2 MEGOLDÁS

megelőzési céllal,
felületkezelésre

közvetlenül a rovarra
juttatva is használható

ÚJ TERMÉK!

Invazív címeres poloskák irtására kifejlesztett termék.

Direkt kezelés esetén

hatékony, gyors ölőhatással rendelkezik.

Felületkezelésként

ajtó-, ablakkereteken, párkányokon, szúnyoghálón, redőnytokon alkalmazva meggátolja a poloskák bejutását a lakásba. Megelőző kezelésként 2 hétig hatékony.

Bábolna Bio

www.megfoglalak.hu

VITAFlóra

NÖVÉNYTISZTÍTÓ PERMET

levéltetvek elen

Az azonnal felhasználható **Vitaflóra Növénytisztító permet** gyors megoldást nyújt a levéltetvek és hasonló kártevők ellen, használata egyszerű és biztonságos.

A növényt lemosásszerűen kell lepermetezni, a permet által bevont kártevők mechanikai hatás miatt pusztulnak el, nem alakulhat ki rezisztencia. A Vitaflóra Növénytisztító permet nagy előnye, hogy lakásban, teraszon korlátozás nélkül használható, különleges összetételének köszönhetően mérgező vegyi anyag nélkül fejt ki hatását.

A levéltetvek a levelek fonákján élnek, ezért a leveleket alulról is permetezzük! A bútorra, padlóra került anyagot nedves ruhával kell letörölni.

Erősen legyengült növényen, friss vagy elnyurgult hajtásokon célszerű kezelési próbát végezni, ezeken a helyeken a szer perzselést okozhat, ne kezeljük egyszerre a teljes növényt.

A permet a kártevők elpusztítása mellett segíti a növény gyógyulását. A levélsérüléseket, a szivogatások nyomát bevonja, egyúttal a mézharmatot lemossa, tisztítja a növényt.

